

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/97/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113227870
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4113227870.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v právnej veci žalobcu: SATRO s.r.o., so sídlom Polianky 9, 844 37 Bratislava, IČO: 31 335 161, zastúpeného: STANO a partneri s.r.o., so sídlom Nám. 1. mája č. 16, 811 06 Bratislava, IČO: 36 869 571, proti žalovanej: X. P., narodená XX.X.XXXX, bytom O. XX, XXX XX J., o zaplatenie 244,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamietá.
- II. Žalovanej sa náhrada trov prvostupňového aj odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou súdu 21.8.2013 domáhal, by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 494,90 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 494,90 eur od 1.4.2012 do zaplatenia, titulom zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb a to neuhradených poplatkov od mája 2011 do februára 2012 vo výške 250,02 eur, časti zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností vo výške 134,10 eur, zmluvnej pokuty vo výške 49 eur za dekóder Kaon KCF 220, zmluvnej pokuty vo výške 20 eur za dekódovaciu kartu, zmluvnej pokuty vo výške 40 eur za káblový modem Hitron BW6 wifi a zmluvnej pokuty vo výške 1,60 eur za upomienku a náhradu trov konania.

Okresný súd Nitra v poradí prvým rozsudkom č.k. 10C/97/2014-57 z 28.1.2015 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 99,76 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 150,20 eur od 01.04.2012 do 26.01.2015 a zo sumy 99,76 eur od 27.01.2015 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v zostávajúcej časti žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Proti predmetnému rozsudku podal žalobca v zamietajúcej časti odvolanie, v ktorom tvrdil, že požadoval hodnotu zariadení, ktoré mala žalovaná v prenájme a ktoré mu nevrátila, ktorý nárok súd prekvalifikoval na zmluvnú pokutu, pričom ho mal v zmysle zásady iura novit curia posúdiť aj ako nárok na náhradu škody. Žalobca si uplatnil náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, uznesením č.k. 9Co/496/201-74 z 14.1.2016 v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie nebolo dostatočne odôvodnené a súd má posúdiť nárok žalobcu aj z iného právneho dôvodu.

Pretože ide o drobný spor, prvostupňový súd po zrušení rozhodnutia podľa § 115a ods. 2 O.s.p. vo veci nenariadil pojednávanie a podľa § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli.

Súd sa oboznámil s výsluchom žalovanej, listinnými dôkazmi a to: zmluvou o poskytovaní elektronických komunikačných služieb, potvrdením o prevzatí zariadenia, cenníkom služieb, odstúpením od zmluvy, výpisom z obchodného registra žalobcu, všeobecnými podmienkami žalobcu, cenníkom zmluvných pokút, poštovou poukážkou a zistil tento skutkový a právny stav.

Účastníci konania uzavreli 11.10.2010 zmluvu č. 4110001766 o poskytnutí elektronických komunikačných služieb, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky s časovou viazanosťou podľa služieb. Predmetom zmluvy bolo zriadenie prístupu k elektronickej komunikačnej sieti žalobcovom žalovanej a poskytovanie elektronických komunikačných služieb a zariadení na príjem služby SATRONET Standard s časovou viazanosťou do 1.11.2012, za ktorý sa zaviazala žalovaná platiť cenu 14,90 eur za mesiac splatnú štvrťročne a digitálnej televízie s programom MINI + klasik bez časovej viazanosti, za ktorý sa žalovaná zaviazala platiť cenu 12,90 eur za mesiac splatnú štvrťročne. V čl. III Zmluvy sa účastníci dohodli, že v prípade ak žalovaná nebude užívať služby v rozsahu ponúk a po dohodnutú dobu a vykoná nejaký úkon smerujúci k ukončeniu zmluvy je povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu 331,94 eur. Žalovaná na pojednávaní pred súdom a aj svojim podpisom na potvrdení o prevzatí zariadení a zariadenia služieb z 11.10.2010 potvrdila prevzatie dekódovacej karty, káblového modemu a dekódera KAON do nájmu. V predmetnom potvrdení sa účastníci dohodli, že žalovaná je povinná vrátiť zariadenia do 7 dní do ukončenia zmluvy a v prípade ich nevrátenia zaplatiť zmluvnú pokutu určenú v cenníku za dekódovacia kartu 20 eur, káblový modem 40 eur a digitálny prijímač KAON 49 eur a zaplatiť škodu, ktorá presahuje dohodnutú zmluvnú pokutu. Žalovaná žalobcovi neuhradila cenu služieb za obdobie od mája 2011 do februára 2012 t.j. 9 x 12,90 eur = 116,10 eur + 9 x 14,90 eur = 134,10 eur t.j. celkom 250,20 eur. Žalobca listom z 11.6.2012 oznámil žalovanej, že z uvedeného dôvodu odstupuje od zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb, pričom dlžnú sumu vyčíslil na 615,44 eur a táto pozostávala z neuhradených splátok 278,70 eur, zmluvnej pokuty 331,94 eur a nákladov za upomienky 4,80 eur a vyzval žalovanú na vrátenie zapožičaných zariadení. Odstúpenie bolo žalovanej doručované neúspešne na jej poslednú známu adresu a vrátené žalobcovi 3.7.2012. Žalovaná v priebehu konania dňa 26.1.2015 zaplatila žalobcovi 150,44 eur, zariadenia žalobcovi doposiaľ nevrátila. Žalobca nepreukázal vyhotovenia a zaslanie žiadnej upomienky žalovanej a ani cenu odovzdaných zariadení v čase vzniku zmluvného vzťahu a porušenia povinnosti žalovanej.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektrických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z.z. podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 3 zákona č. 610/2003 Z.z. zmluva o pripojení zaniká uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, dohodou účastníkov zmluvy, odstúpením od zmluvy, výpoveďou, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 43 ods. 5 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektrických komunikáciách, v znení platnom a účinnom v rozhodnej dobe, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nebanlivosti, b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 48 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť len ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa do vydania prvého rozsudku mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k platnému uzavretiu zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb, na základe ktorej žalobca poskytoval žalovanej služby internetového pripojenia a digitálnej televízie, za ktoré žalovaná nezaplatila riadne dohodnutú cenu v celom rozsahu, ale iba časť sumy 150,44 eur a to po začatí konania. Preto súd svojom prvým rozhodnutím právoplatne zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 99,76 eur ($250,20 - 150,44 = 99,76$) a v časti 150,44 eur návrh zamietol, pretože došlo k zániku záväzku žalovanej čiastočným plnením, pričom do vyhlásenia rozhodnutia neprišlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby v tejto časti žalobcom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ods. 4 písm. k) citovaného ustanovenia, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 123 ods. 1 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Pretože pri uzatváraní zmluvy žalobca konal a žalovaná, ktorá je fyzickou osobou nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je nevyhnutné na daný vzťah aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorých základ tvoria práve ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Žalobca sa žalobou domáhal aj zaplatenia vyúčtovaného poplatku za upomienky, ktorý súd nepovažoval za dôvodný, pretože nejde o paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ani o dohodnutú cenu za elektronické komunikačné služby, pričom žalobca nepreukázal ich individuálne dojednanie podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, pričom dôkazné bremeno je na žalobcovi podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje ich neplatnosť podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, rovnako ani ich vyhotovenie a zaslanie žalovanej a preto súd návrh v tejto časti aj s uplatnenými úrokmi z omeškania zamietol.

Žalobca sa žalobou domáhal aj zaplatenia 243,10 eur ($134,10+49+20+40=243,10$) titulom nárokov, ktoré v žalobe označil ako zmluvné pokuty dohodnuté pri prípade porušenia zmluvných povinností žalovanej v zmluve alebo s odkazom na cenník, ktorý aj doložil k žalobe. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku a plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. V prípade zmluvnej pokuty dohodnutej v spotrebiteľskej zmluve je treba zo zákona skúmať jej platnosť a primeranosť, pričom neplatné je dojednanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka alebo je neprimerané podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Zmluvné pokuty boli buď dojednané priamo v spotrebiteľskej zmluve vo výške 331,94 eur, z ktorej si žalobca uplatňoval len časť vo výške 134,10 eur alebo s odkazom na cenník, ktorý je jej súčasťou a to vo výške 49 eur, 20 eur a 40 eur. Predmetná zmluva bola uzavretá ako typová zmluva a jej obsah a teda i tieto dojednania spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť, mal iba možnosť zmluvu ako celok prijať a podrobiť sa aj nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute alebo zmluvu ako celok odmietnuť. Z uvedeného dôvodu sú tieto dojednania o zmluvnej pokute nepovažované za individuálne dojednané, pričom žalobca nepreukázal v konaní opak, hoci dôkazné bremeno bolo na jeho strane (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Zmluvné pokuty boli dojednané výlučne vo vzťahu k žalovanej, čím takéto dojednanie spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach oboch zmluvných strán v jej neprospech. Výška zmluvných pokút je okrem toho určená jednotne, bez ohľadu na to, kedy príde k porušeniu povinnosti, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaná si prestala plniť svoje povinnosti riadne až 7 mesiacov po uzavretí zmluvy, čo žalobca v prípade zmluvných pokút nezohľadnil. Z uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že takéto dojednania o zmluvnej pokute sú neprijateľné podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože sú nerovnovážne, podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože neboli individuálne dojednané a podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, pretože sú na strane súdu pochybnosti o ich primeranosti a preto sú neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a nárok žalobcu na ich zaplatenie nedôvodný. Okrem toho rozsudkom Okresného súdu Piešťany čík. 8 C/89/2012-21 z 16.7.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre čík. 9Co/233/2014 z 28.4.2015 bolo dojednanie o zmluvnej pokute vo výške 331,94 eur vyhlásené právoplatne na neprijateľné.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Žalobca až v odvolaní uviedol, že sumy 243,10 eur ($134,10+49+20+40=243,10$) sa domáha titulom náhrady škody. Pretože rozhodnutie prvostupňového súdu bolo v tejto časti zrušené odvolacím súdom s názorom, že súd má uplatnený nárokom posúdiť aj z iného právneho dôvodu, ktorým názorom je súd viazaný, tak súd tento nárok posúdil aj ako nárok na náhrady škody vo výške hodnoty poskytnutých elektronických zariadení z dôvodu porušenia povinnosti žalovanej zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje splatné záväzky. Predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občiansko-právnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a zavinenie, pričom pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých vyššie uvedených predpokladov podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Je nesporné, že žalovaná porušila svoje povinnosti, pretože nezotrvala v právnom vzťahu so žalobcom počas dohodnutej doby a neplnila si riadne a včas svoje záväzky. Žalobca však v konaní

nepreukázal existenciu škody, ktorej náhrady sa domáha, jej výšku (cenu zariadení v čase vzniku zmluvného vzťahu a ani porušenia povinnosti) a ani existenciu príčinnej súvislosti medzi konaním žalovanej, ktorým mala porušiť svoju právnu povinnosť a vznikom škody. Za škodu nie je možné považovať poskytovanie služieb, resp. zariadení v rámci obchodnej politiky dodávateľa spotrebiteľom za cenu nižšiu, resp. bezplatne, pretože je to výsledkom dohody zmluvných strán, ktorý nemôže byť zo strany žalobcu reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nespĺnili jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovanou vkladal. Škoda, ktorá mala podľa tvrdenia žalobcu vzniknúť, nie je dôsledkom protiprávneho konania žalovanej v tom zmysle, že porušila zmluvné záväzky zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dojednanú dobu viazanosti a platiť riadne a včas cenu poskytnutých služieb, ale je výsledkom dohody o poskytnutí jej príslušných zariadení, ktoré by bola žalovaná v danom prípade vzhľadom k tomu, že došlo platnému ukončeniu zmluvy vrátiť (§ 457 Občianskeho zákonníka) čoho sa však žaloba nedomáha a preto súd nemohol takúto povinnosť žalovanej uložiť.

Z uvedených dôvodov súd žalobcovi právo na zaplatenie zostatku žalovanej sumy titulom zmluvnej pokuty a ani náhrady škody spolu s príslušným úrokom z omeškania od žalovanej nepriznal a v tejto časti návrh zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., tak, že v konaní úspešnejšej žalovanej náhradu trov nepriznal, pretože si ich neuplatnila a ani jej žiadne trovy v konaní nevnikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.